

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap 3. mellék-részt illető közlemények küldendők Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfize- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	---	---

Orbán napja.

Pongrácz, Szervác, Bonifác és Orbán, e négy fagyos szent napjától retteg leginkább a magyar földműves. Május 12, 13, 14 és 25-ik napja már nem egy évben tette tönkre a magyar gazdákat és földművesek reményeit az által, hogy az összes termés elfagyott. Nem egy inség és nyomornak szomorú emlékeit idézi emléktünkbe e végzetes négy nap. Pedig hát ennek természetes magyarázata igen egyszerű: az északi sarkvidék jég és hómezőinek olvadása rendszerint május közepére esik, ott a levegő lehül és ennek következtében megsűrűsödik. Ellenben a téritő körök között a nagy forráság következtében a levegő megritkul. Így következnek be tavasszal a gyakori északi-áramlatok, melyek a levegő hőmérsékletét az északi mérsékelt éghajlaton nem ritkán a fagypontra lehűtik. Szerencsére, hogy az idén még a gabona virágzása előtt tustünk a fagyos éjjeleken, minden baj nélkül.

Pongrácz, Szervác és Bonifác jól viselték magukat. Hála Istennek Orbán napján is tustünk. Kikerültük a fagyot és jeget. Nem kellene egyéb jó meleg esőnél a vetésekre, különösen a kapás növényekre.

Különös összejátszása a véletlennek, hogy a községi képviselőválasztás a rettegett szentek legveszedelmesebbikére, Orbán napjára f. hó 25-ikére tüzetett ki.

Mint előre lehetett tudni, az ellenzék listája győzött minden kerületben. A „szabadelvű párt“ tökéletesen visszavonult a választás színhelyéről, dacára annak, hogy éppen az ellenzék egyik árnyalatától fel lett szólítva az actiora, de azt egyenesen visszautasította. A mit helyesen is tett. A nép maga teremtette ezt az állapotot, hát csak tessék legalább 3 évig békével túrni, a zagyvalékpárt uralmát!

Annyit azonban mondhatunk, hogy az orbánnapon könnyű győzelemmel egyszersmind kijátszották utolsó kártyáikat a népámitás iogvjai. A képviselő választással megmutatták az ellenzék vezetéi, hogy mennyire szívükön viselik a nép érdekeit, amennyiben a népből egyetlen egyet sem jelöltek, tehát nem választottak be községi képviselőnek.

Az igazat megvallva, valóban nem tudjuk, hogy a csongrádi nép együttségén bámuljunk-e akkor, midőn törvényadta jogaitól bambán meghagyta magát fosztatni, vagy pedig a t.

ellenzék vezérférfiainak vakmerő furfangján azért: mert oly ügyesen feltudták használni a csongrádi nép együttségét olyaténképen, hogy a t. polgárokat megszavaztatták saját maguk ellen.

Annyi bizonyos, hogy a 25-iki stikli keresztülvitele még a vezérek részéről a legnagyobb vakmerőséget, addig a nép részéről a legnagyobbfoku bárgyuságot tételezi fel.

A mit eddig nálunk létezett és létező egy párt sem mert megtenni, azt megtették a ma uralkodó párt vezéregyéniségei, nem adtak helyet a községi képviselőtestületben a népnek; a nép érdekeit ezentul csak azok fogják képviselni a községi közgyűlésen, a kiket a „községi párt“ ezeltől 3 évvel választott be.

Különösen az, hogy a jövőben azok fognak harsolni a nép érdekeiért a községi közgyűlésen, a kiket a nép elhagyott, a kiket lenézett és megvetett. Mig azok, a kiket a nép felemelt, a kiknek kezébe adta magát, hogy védjék meg érdekeiket; azok meg a saját felüknek, a nagybirtokosoknak érdekeit fogják képviselni, a kisbirtokosokkal és szegénységgel szemben.

Midőn Hoek Jánost a m. év. ja-

A „CSONGRÁDI LAP“ TÁRCZÁJA.

Ibolyát vegyenek . . . !

A ki még életében soha sem töltött fenn néhány éjszakát a mi szép fővárosunkban, az nem is ismeri Pestet.

Azt a nyüzsgő ember-tömeget az asztal örömei, a gyöngyöző pohár mellett!

Mert nem a nappal az igazi képe egy nagy városnak. Akkor csak munkásembereket lehet látni, kik egymás hátán törnek előre, hogy meglehessen élni.

Hanem mikor leszál az est, a palota sorok felett az éj homálya lebeg, s a hosszú utcasorokon kigyúlnak a halvány-sárga gázlámpák, megnépesülnek a vendéglők és kávéházak kerek asztalai s mindenki elfelejti egyszerre: hogy nehéz megélni, elfelejti a nappalt, a munka izzadáson és keserves perezeit; sajátos zsibbasztó nyugalma az estnek vesz erőt az embereken, senki sem gondol a holnapra, ha cseng a pohár, s megszólal a cigány száraz fáján a húr.

És mintha soha se halnánk meg, úgy elröpül a gond; felejtjük, hogy nehéz élni, hogy nehéz kereset a kenyér keresete.

Az ideális poeta, a spekuláló bankár, a léha gavallér, a nehéz kezű munkás, az optimista és pessimista egyaránt megváltozik az asztal mellett.

Mindenkin egyaránt több-kevesebb mértékben uralomra jut az állati.

A nevető sir, s a kit soha nevető arcczal nem láttak, kaczag legjobb izüket. Az a gyöngyöző bor a kristály pohárban rózsássá teszi a világot s a mámor egy pillanat alatt teremt gyávát, bátor, hőst és szónokot csodálatos és bámulatos leleményességgel alakítván át az embereket.

Hanem ebben a nevető világban mindig elfogott bizonyos mélyen érzett szomorúság, valahányszor ellebbent az éj egy szöke, avagy barna pilléje mellettem. Örökös mosolylyal az arcán, keresett csinnal öltözve és keresetlen és semmit nem tartózkodó kaczersággal tolakodván a lehangosabb társasághoz, a hol már a „gradus parnassuson“ állott rendszerint a kicsapongó jókedv.

Aztán belenyúl karján levő kis kosarába, szinte megremeg szegyenletében a tavasz illatos virága, hogy hová jutott, mikor kinalgatják, borgyözös kabátlyukba díszül, s mellé mosolyog az is, a ki árulja, az is, a ki veszi . . .

. . . Tessék . . . tessék . . . ibolyát vegyenek uraim! . . .

Az a vén bankár, kinek utóljára éppen most kinalta az éj szerencsétlen pilléje a friss ibolyát, uri nyegleséggel aztán a kis leány kiterjesztett markocskájába nyomja a

zöldhasú 5 frtot azért a három szál ibolyáért.

A szomszéd asztaloknál ugyan jóízű hölgyek is ülnek, de a bankár úr semmit sem resteli, hogy meg ne czirógassa az éjvirág szánandó arcát.

Ott túl a másik asztalnál pirulnak; ez már halvány szegényke, ez már bele sápadt az éjszakázásba.

Hja bizony, nem éjjel teremnek az orezák rózsái! Éjjel elfonnyadnak.

És az éjnek szánandó leányát nagyon megtudom sajnálni.

Hány jobb sors veszett el a kávéházak és orfeumok sikos padlóján.

Valahányszor látom őket, mindig eszembe jut az orfeum „Kláríkája.“

Ott volt az apja főpinczér éveken át. Ismerte a mulató Pest a vörös Róbertet.

Arany napokat élt ő az orfeumban, a hosszú éjek kincses bányák voltak.

Különösen akkor, mikor a híres szép Miss Ella, a bámulatos trapez művésznő tette nyavalyássá a kikapó férjek és hóvérű fiatalok szívét az ő plastikus természetével.

Éjjel után, mikor a szolid fele a társaságnak már haza ment, s a hölgyek is megelégték a szivar füstös levegőt, — az olcsó és könnyed mosolyú kis virágáros leányok nevetgélése — no meg tolakoda-

nuár hó 28-án megválasztották Csongrádváros országgyűlési képviselőjévé, midőn láttuk a nép örömmámorát, azt irtuk, hogy mi szintén szeretnénk a néppel együtt örülni, de azt nem tehetjük, mert tudjuk azt, hogy el fog jönni az idő, midőn együtt fogunk sirni.

Azt is irtuk, hogy az minket egy cseppet sem bánt, hogy ellenzéki választottak: mert hiszen egy „nem“ szavazattal több és egy „igennel“ kevesebb, a haza sorsán mit sem változtat; de bántott az, hogy éppen azok jutottak a választás által uralomra, a kiktől a nép még röviddel ezelőtt szabadulni akart; a kiktől a párt, melyhez mi tartozunk, meg is szabadította őket.

Tudjuk mi azt jól, hogy az alföldi népet sem pénzzel, sem itallal megvenni nem lehet, de meg lehet mással . . . szép szóval. Ellenfeleink azt szintén igen jól tudták, azért hozták ide Hock Jánost. Hogy jól számítottak-e, azt ma már felesleges vitatni, mert tényekkel állunk szemben.

Azt azonban sohasem mertük feltételezni a csongrádi népről, hogy vaklégyként fejjel menjen a falnak, mint azt Orbán napján tette, midőn saját jogairól önként lemondva, átadta jogát azoknak, a kiknek a törvény jogaikat különben is biztosítja.

A nagybirtokosok, mint virilisek képviselik érdekeiket választás nélkül is, éppen azért adja az állam a községi választói jogot a népnek, hogy ő is képviseltesse érdekeit a községi közgyűlésen.

Tehát az állam iparkodik törvényben biztosítani a nép jogait, de ha a nép a törvényben gyökerező jogait önkénytelenség eldobja magától, azon már sem az állam, sem a törvényhozás nem segíthet. Tessék azután az olyan népnek békével tűrni megérdemelt sorsát.

suk is — kissé túl szabad lett, rendesen összeverődött egy asztaltársaság, melynek praesense a szép Ella volt.

Egyszer nagyon sok pezsgő fogyott volt el annál az asztalnál, a hol a plastikusan szép Ella kedvéért húzatták az urak és ittak nagyokat és gyakran.

Hajnal felé báró Bereki, a szép Ella mecenasának elveszett a bugyellárisa azzal a néhány ezer forinttal, mit az nap a tisztartója küldött meg a búza árában.

A báró úr nem volt vele tisztában, vajjon a szép Ella tud-e olyan ügyesen ölelni, avagy Róbertnek a keze járt el az éjjel, hanem szokása ellenére most az egyszer nem a kréta körül.

A szép Ellának aztán pártfogóul szegődött egy huszár-főhadnagy, a kinek szíveségéből jutott a báró úr arczára az az emlék, melyet jobb felől visel.

A szép Ella ártatlannak bizonyult, hanem Róbert került bele a csavába.

A tekintetes törvényszék pedig nem gondolt arra, hogy hát Klárka mit csinál majd!?

A mamája rég meghalt, az apját meg elcsukják.

Hanem hát élni, élni kell . . .
. . . Első este olyan nehezen ment ki a száján; tessék . . . tessék . . . ibolyát vegyenek! . . .

Ez a leczke pedig leginkább szól a „Csongrádi 48-as és függetlenségi párt“ nak, különösen t. elnökének Sohlya bátyánknak, a kinek oroszán része van a t. zagyvalék párt diadalában.

A csongrádi függetlenségi pártot már két ízben felültette a „polgári kör.“ A megyei képviselőválasztásnál azt mondotta, hogy azért nem léptetett fel közülök senkit, mert közeleg a községi képviselőválasztás és ott fognak nekik méltó helyet adni.

Nos hát elérkezett és meg is történt a községi képviselőválasztás, de úgy látszik, hogy Szalkai Szabó Lászlón kívül, a kit nagy kegyesen p ó t-tagnak bevettek, egy rendes tagot sem választottak közülük. Különben, ha ezzel is elég van téve a t. párt követelésének, hát akkor . . . gratulálunk a valóban tiszteletre méltó szerénységhez.

Azokban nem késünk tudomására hozni Csongrádváros népének azt, hogy 1893. év Orbán napján nem fagyott el a gabona, hanem befagyott a csongrádi nép joga legalább három évre.

4200 közül 836.

Végre-valahára tüleltünk a községi képviselőválasztáson is. Az általános tisztujítás legközelebb végbemehet minden akadály nélkül. Az ellenzék elfoglalhatja azt a tért a község házában, melyet még a múlt évben, az országgyűlési képviselőválasztással biztosított magának. A többség felett rendelkezik, tehát minden valószínűség szerint a saját maga párthiveivel fogja betölteni az állásokat. Az előjáróságot, annyi kétségtelen, hogy tisztán az ellenzék táborából fogja kiválogatni; de mindazonáltal talán lesz annyira kegyes, hogy a kezelő személyzet egy részét, különösen azokat, a kik eddig is, habár nem nyíltan, de alattomban velők egy követ fújtak, vagy azokat, a kiket nem nélkülözhetnek, vagy rokoni összeköttetésben állanak a párt be-

fonteseinek egyikével-másikával, meg fogják hagyni állásukban.

A többi pedig, a szerintök „javíthatatlanok“-at, a kik a politikai meggyőződésüket még ekkor sem hagyták el: azokat kárlehetetlenül ki fogják buktatni egy szálig.

Hát a mi azt illeti, ezért a t. ellenzékét még csak meg sem lehet róni; mert hiszen így szokott történni, nem csak az egyes községekben, hanem a vármegyén is. A győztes fél iparkodik győzelmét marandóbbá tenni az által, hogy a hivatalnoki állásokra a saját pártfeleit rakja be.

Tehát az ellen, ha az előjáróságot tökéletesen saját felei közül választja is meg, semmi kifogásunk nincs. — A helyzetet uralják, tehát aknázzák is ki. De a kezelő személyzet megváltoztatását azért, mert talán azok egy része politikai elveit nem adta fel, kenyerétől megfosztani, a legnagyobb méltánytalanságnak, sőt rosszelkűségnek tartjuk.

Utóvégre is meg kell gondolniok, hogy a népszerűség nagyon mulandó. — A nép egyik órában a csillagokig emeli kegyeltjeit és a másik órában — már a sárba dobja. Különben a t. ellenzék éppen a f. hó 25-én végbement községi képviselőválasztás alkalmával nagyon is észrevehette, hogy a népszerűsége óriásit hanyatlott; mert körülbelül 4200 községi választó polgár közül csak 836 szavazott le, tehát mintegy 3200 községi választó nem szavazott, valószínűleg azért, mert a jelöltek nem a nép közül, hanem a gazdaközönség sorából kerültek ki.

Hogy lapunk olvasói kellőleg tájékozva legyenek a választás felől, szükségesnek találjuk az új képviselők nevét, valamint az egyes kerületekben beadott szavazatokat közölni. Azonfelül 6 évet kitöltött választott és a 3 évvel ezelőtt választott, még bennmaradt községi képviselők névsorát.

K i e s t e k : Balogh Péter, ifj. Gulyás Ábel, Gut Pintér József, Csányi István, Kajtár Pál, Kurucz János, Pap István, Szegi Pál.

B e n n m a r a d t a k : Alamizsna Kis Rókus, id. Blázsik Márton, Éder János, id.

Másnap már könnyebb volt, aztán mindig könnyebb és könnyebb . . .

Mikor még ugy 10—12 éves leány volt és eszébe jutott, hogy kellene könnyűszerrel egy szép babához jutni, hát fogott egy kis kosarat, megrakta ibolyával, aztán végig sétált az asztalok között, gyermekes hízéggel kínálván az ibolyát . . .

Hanem most . . . olyan sajtóságos érzés fogta el, mikor először fogták meg az ibolyás kezét, melylyel kínálta.

Neki pirult, bizony inkább fázott, mintsem melege volt. Szegény Klárka.

Egyszer aztán eltűnt . . .

Mikor újra visszakerült már ketten voltak, — ő, meg — a kis leánya.

Mikor legutoljára láttam, a kis leánya is meglehetősen felnőtt.

A kis 8 éves fruska is árulja az ibolyákat már.

Mikor elment mellettem, nem tudtam megállni, hogy meg ne szólítsam.

— Hogy van Klárka! ? Már olyan nagyra nőtt a leánya. Hanem kár lesz rászoktatni — ibolyát árulni!

Megértett. Mélyen elpirult, bizony régen tette olyan igaz szívvvel. Azután mentegető zavarodással mondá.

— Lásza kérem rászorultam. Higyje meg, olyan régen volt, hogy adtak 1 frtot

egy csokorért. Csak néha ritkán látok 10 20 krt egyért.

Ettől a gyermektől meg olyan szívesen veszik, mint valaha régen — tölem vették!

— Mit csináljak, — mikor meg kell élnem! Sarkon fordult, azután ment sietve tovább.

A szomszéd asztalnál egy hizott úr, talán valami bankár — enyelegve csipkedte meg a kis lány arcát s adott egy ezüst forintot az ibolyáért.

Mikor tova szökött a kis leány, tisztán hallottam, amint mondogatták.

— Szép kis leány, olyan mint az anyja valaha! volt. . .

— Az anyja is elég szép még, mondja a másik.

— Ugyan kérlek, hadd el, régen volt az, mikor 5 frtot adtam egy ibolya csokorért neki.

— Azért mélyen érzett szánalommal látom azokat a halványképu virágait az éjnek, mikor asztaltól-asztalhoz járnak ibolyás kosárral és egy eltévesztett sorssal . . . és azután felhangzik azott ajkaikon . . . tessék . . . tessék . . . ibolyát vegyenek!

Frank Zoltán.

Kádár Henrik, Király Gergely, Nagy Pál Imre, Réti Ernő, Szepesi János és ifj. Tari László.

Megválasztottak: Az I-ső kerületben Dr. Szarka Mihály, Szőke Pál rendes, és Fekete B. József póttag. Beadatott 190 szavazat.

II. kerületben: Siha József, Fodor Sándor rendes, és Mészáros Noe póttag. Beadatott 142 szavazat.

III. ker. Csemegi Antal rendes és Márton András póttag. Beadatott 136 szavazat.

IV. ker. Pitrik József és Pataki József rendes és Turi Pál póttag. Beadatott 173 szavazat.

V. ker. Kuklics György rendes és Szalkai Sz. László póttag. Beadatott 119 szavazat.

VI. ker. Zubek Rókus és Kókai Sándor rendes és Forgó G. György póttag. Beadatott 76 szavazat.

Tehát ha figyelembe vesszük azt, hogy a választás érdekében szavazatokat toborzani maga Hock János is lejtött, sőt Szentestől korteskedni Sima Ferencz szintén átrándult, azonfelül a választás napján maguk a pártvezérek vették nyakukba a várost és majdnem erőszakkal cipelték be a szavazó polgárokat, hát az eredmény oly silány, hogy elbizakodottságukkal nagyon alább-hagyhatnak a t. ellenzék vezérférfiai.

Tekintetbe véve még mindazt, hogy a szabadelvű párt még jelöltet sem állított s így az ellenzék maga volt a vásáron, valóban szégyenletes győzelem volt az az Orbán napja, melytől a consecvenciát a t. ellenzék vezére, ha belátása van, le is vonhatja.

UJDONSÁGOK.

— május 28.

— **Személyi hir.** Csemegi Károly kuriai tanácselnök, valóságos belső titkos tanácsos, városunk nagy szülőtte, nejevel, beteg édes anyja és rokonai látogatására körünkbe érkezett. A magas állású vendég néhány napot tölt városunkban s azután családjával Balaton-Füredre utazik.

— **Urnappja.** A jövő esztőtörtökön, június elsején lesz Urnappja. A r. kath. templomban e napon d. e. 10 órakor ünnepi misét tartanak, mely után körmenet indul a négy helyen felállított oltárokhoz.

— **Országos tanargyűlés Szegeden.** Az orsz. középiskolai tanáregyesület évi nagygyűlését Szegeden tartja meg július hó 3., 4. és 6-án. Ezen nagygyűlésen a kultuszminiszter is képviseltemi fogja magát, még pedig Platz Bonifác dr. szegedi kir. tankerületi főigazgatóval, kihez a megbízó levél a f. hó 24-én érkezett meg.

— **Jönnek a színészek.** Pesti Ihász Lajos a vidék egyik legjobb szintársulatának és a kecskeméti állandó színház igazgatója, e napokban szerkesztőségünkhöz küldött jelentésével tudatja, hogy — jön! Örülünk, hogy e jó hírű társulat körünkbe érkezik s felhívjuk közönségünk b. figyelmét annak pártolására, mert Pesti úr mindenkor a közönség kedvét kereste és társulata nem csak kellemes szórakozást, de műveltetet is nyújt a közönségnek. — A szími jelentés érdekesebb részét a következőkben közöljük: „Igazgatósági és műszaki személyzet: Pesti Ihász Lajos igazgató, Szilágyi Vilmos rendező, Halassy Béla rendező, Demény Albert titkár, Simándi József karnagy, Beczkói József díszlet festő, R. Nagy Gyula könyvtárnok, Rózsa István ügyelő, Makkay Zsigmond sűgő, Olasz György gazda, Heisler János dísz- és zsinór mester, Kádár Lajos főruhátárnok 2 segéddel, Csonto Lajos szertáros és színlaphordó 2 segéddel, Szabó Mihály világosító, 1 segéd

festő, 1 fodrász 2 segéddel, 12 állandó néma szereplő (statista.) Működő személyzet: Nők: H. Serfőzy Etel operette és népszínmű primadonna, Réthy Lina operette colarata primadonna és népszínmű énekesnő, Márkus Ilona fiatal hősnő és társalgási, Kovácsics Sarolta operette és népszínmű énekesnő, O. Kiss Julia drámai hősnő, S. Molnár Vilma drámai szende és társalgási, Timárné Róza operette és társalgási komika, Tajthi Etel operette koloratur énekesnő, B. Vásárhelyi Róza, anya és társalgási, Kárpáthy Katicza operette soubrette énekesnő, P. Kovács Karola, M. Leadvay Ilka, Kiss Mari, Kadas Rózsika, Eötvös Gizella, Horváth Szidi, kar- és segédszínésznők. Férfiak: Pesti Ihász Lajos hős és drámai apa, Szilágyi Vilmos szerelmes és társalgási, Halassy Béla operette és népszínmű bariton, Demény Albert hős, jellem, hős szerelmes és drámai szalon színész, Németh János operette, hős tenor és népszínmű énekes, Győző Lajos cselszövő, jellem és operette buffo, Beczkói József kedélyes apa, operette tenor buffo, Borbély Sándor burleszk komikus és operette buffo, R. Nagy Gyula társalgási és síheder, Simándi József, Makkay Zsigmond, Olasz György, II. apa és segéd énekes, Rózsa István, Szilágyi Ödön, Szirmay Elek, Irmay Béla, Kajdácsi Jenő, Horváth János, Bereghy Zoltán, Csonto Lajos kardalnokok és segédszínészek. Farkas Sándor és Pintér György vezetése alatti zenekarom, az 1890-ik évben Amerikában nagy sensatiót keltett, a magyar nemzet büszkeségét képező zenekar tagjaiból van szervezve. — Farkas Sándor hazánk leghíresebb primhegedűse, magán concertista, Pintér György a budapesti népszínház volt ünnepelt magán czimbalmosa és tanár, felvonások között magán concert darabokat is játszanak. Több magyar zeneszerző ígéretet tett concert darabok szerzésére, kitzított czéлом Magyar-és Erdélyország nevezetesebb városaiban őket megismertetni. — Műsoromat a fővárosi színházak legvonzóbb, pályadíjat vagy teljes elismerést nyert ujdonságaiból állítottam össze. — Ezen 24 előadásra terjedő színiévadban a következő ujdonságok kerülnek színre: Drámák és színművek: Thermidor, francia színmű, Sardou Victorintól. Az atyafiak, Csiky G. színműve. A dolovai nábob leánya, Herczeg Ferencz legújabb nagysikerű színműve. Lemondás, Karczag V. társadalmi színműve. Két szerelem, Csiky G. pályadíjat nyert fényes magyar drámája. Vigjátékok: Kapivár, Gabányi pályadíj nyertes történelmi vigjátéka. A pezsgő, Murai Károlytól. Pout Biquette család, Bissón. Bolondok háza, Jakobi és Lauffs. Agglegények, Sardou V. Népszínművek: Apjálánya, Vidor Páltól. A leányasszony, Siroki románca, Abonyi Lajostól. Szép Darinka, Klárné A. I.-tól. Illés mester, Madarász E.-tól. Délibábok, Kazaliczky A.-tól. Czinemintye, Margitai pályadíjnyertes népszínműve. — Énekes bohózatok: Próbá házasság. Fene anyósok. Diurnista (Sanyaró Vendel.) Kurta szoknyások. Operettek: A szultán, Verő Gy. Szerencse gyermeke, Milöcker. Katonás kisasszony, Megyeri D. Első és második feleség, Stojanovits-Rákoay. Ulánosok, Szegény Jonathán, Milöcker. Kertészleány, Lecoek. Kis molnárné, Stojanovits. Don Caesar. Madarász, Zeller. Kiállításos darabok: Tékozló, Az ember tragédiája, Varázs Fátyol. Karácsonyi angyal, Árgyil és Tündér Ilona. — Napi helyárok: I-ső rendű körszék 1 frt. II-od rendű körszék 80 kr. Zártszék 60 kr. Földszinti álló 40 kr. Diák-, gyermek- és katona jegy 30 kr. Karzati ülő 30 kr. Karzati álló 20 kr. — Előleges bérletet nyitok, utólagos fizetéssel. — Ha társulatom szervezete, előadásaim menete, vagy bérleti műsorom ellen a t. cz. bérlok közül valakinek kifogása lenne, bérlete — az első két bemutató előadásig — fölbontható. — Bérletár 20 előadásra; I. r. körszék 15 frt. II. r. körszék 12 frt. Zártszék 9 frt. Földszinti állóhely 6 frt. Bérletgyűjtés és minden egyéb igazgatósági intézkedések megtételével Demény Albert titkárom van megbízva.”

— **Elbocsajtott aljegyző.** Szentestől írja levelezőnk: A vármegye fegyelmi vá-

lasztmánya a 24-én d. u. tartott ülésében Szakál Antal városi aljegyzőt hivatal vesztésre ítélte.

— **Tömörkény — nagyközség.** Mint a hivatalos lap f. hó 24-én megjelent száma közli, a m. kir. belügyminiszter ez évi 25,193. sz. rendeletével megengedte, hogy a csongrádmegyei Mindszent községhez tartozó Tömörkény nevű kerület ugyanezen elnevezés mellett nagyközséggé alakíttassék.

— **Országos eső.** Orbán napján végre — mint hivatalosan jelentik — országos eső állott be. Különösen nagy esőzés volt 25 és 26-án: Komárom, Arva, Zolyom, Szepes, Pest, Zala, Trencsén és Szatmármegyében. Nálunk is esett, de a száraz föld még többet kíván.

— **Gyógyszer — a szemfájás ellen.** Ifj. Kohn Ármin budapesti gabona nagybizomános e hó 18-án Eszes Mátyás részére 10 ezer forintot megolvassa adott fel a fővárosi központi postahivatalnál. A pénz azonban még e hó 23-án sem érkezvén Csongrádra, az összeget Eszes úr megrekklamálta. Vizsgálatot indítottak a postán és kiderült, hogy a szóban levő takaros összeg Kun-Félegyházáig szerencsésen jutott el. Itt Fischer Menyhért posta- és táviró gyakornok szemének megvizsgálata végett egy napi szabadságidőt kért főnökétől és félvén magánosan utazni, elemelte a 10 ezer forinttal bélelt levelecskét. Menyhért még nem került meg, de a megolvassa feladott összeget a postahivatal kifizette Eszes úrnak.

— **Vasuti kisiklás.** Folyó évi május hó 23-án délután 5 órakor a Budapestről Szegedre menő 7052. számú tehervonat a dorosmai állomás közelében a nyílt vonalon kisiklott es két mozdony megsérült. Két teherkocsi pedig teljesen összetört. Ennek következtében a gyorsvonat 2 óra 25 percet, az esti vegyesvonat is két órát, sőt még az éjjeli személyvonat is késett teljes három órát.

— **Sima Ferencz sajtópöre.** A királyi kuria sajtótanácsa a f. hó 25-én Sima Ferencz második sajtópörével, melyet Tasnády Antal szentesi polgármester indított ellene, foglalkozott. Az ügyet dr. Székely Ferencz előadó ismertette. Elmondotta, hogy a pörben kétszer volt esküdtzéki tárgyalás. Az első Simát párvallatában félévi fogházra ítélték, másodikban pedig 100 frt fő- és 50 frt mellékbüntetésre. Ez az utóbbi ítélet lett érvényes. Sima semmiségi panaszában főleg azal érvel, hogy a sajtópanaszt hivatalból kellett volna ellene emelni, mert az inkriminált cikk Tasnádyt hivatalos állásában támadta meg. Csakhogy a cikk felolvasása után az tűnt ki, hogy a támadás azért történt Tasnády ellen, mert elfogadta a polgármesteri állást, noha rá a polgárságnak csak kis része szavazott. Ekkor tehát a panaszos hivatalos működést még nem is folytatott s hivatalból eljárás nem is volt indítható. A kuria ennek következtében a semmiségi panaszt elvetette.

— **Iskolaszéki gyűlés.** A közs. iskolaszék hétfőn délután 4 órakor a központi iskola hivatalos helyiségében gyűlést tart.

— **Melyik a világ legnagyobb gőzhajója?** Egy angol gőzhajózási társaság most egy új gőzöst épített, mely a világ legnagyobb gőzöse lesz. A hajó 700 láb hosszú, 68 láb széles, melyet három fészerejű, 45 ezer lóerejű gép röptené tova. E gőzössel 100 óra, azaz 4 nap alatt lehetséges lesz majd Amerikából Angliába eljutni. — Ez új gőzöst „Gigantic” névre fogják keresztelni.

— **A régi ezüstpénz bevonása.** A régi egyesületi értékre szóló ezüst érmék, különösen a 2 forintosoknak bevonása, a mi ezen ezüst érmék számának nagyságát illeti, némi meglepetést eredményezett, a mennyiben értesülésünk szerint, a monarchia két államában közel 8 millió értékben lett beváltva ilyen régi ezüstpénz. Ezen összes érmék új korona-érmékre lesznek átverve.

— **Az akasztófa alatt.** Az aradi várban halálra ítélt Klacsek Jánosnak, ki társát a börtönben megölte, nem sokára üt az utolsó órája, mert a haditörvényszék már ítélt a gyilkos katonarab felett. Legalább a várban — mint értesülünk — már a legközelebbi napokra várják a legfőbb katonai törvényszék megerősítő ítéletét és akkor szabad folyást engednek az igazságnak. Erdékes, hogy napok óta a kora hajnali órákban nagy néptömeg vándorol ki a várba, a mely nagyon kíváncsi az akasztásra, de kíváncsiság néhány napig még — úgy látszik — kielégítetlenül fog maradni. Klacsek János különben mint értesülünk — nem vette szívére a tettét és nem mutatja a megbánásnak semmi jelét. Az izgatottság azonban napról-napra növekvőben van, mert miután az ítélet előtte kihirdetve nem lett, ma még legkevésbé sem tudja, hogy mi lesz a sorsa.

— **Párviadal.** Szentesről írja levelezőnk, hogy ott Mátéffy dr. lapszerkesztő és egy városi adótiszt között 24-en pisztolyparaj volt. — minden komolyabb következmények nélkül.

— **Tűzek.** F. hó 23-án kedden d. e. 10 órakor Károlyi Sándor gróf csongrádi birtokán 150 kúp nád eddig ismeretlen okból kigyuladt és teljesen elégett. Ugyanazon napon d. u. 5 órakor a templom utcában Zs. Tóth István háza gyuladt ki és fele égett el, másik felét — dacára a nagy szélnek — sikerült megmenteni. Valószínűleg a rosz kémény oldalán kibujt szikrától fogott tüzet a padláson volt szalma.

— **Országgyűlési képviselő választók** jövő évi névjegyzékének összeállítására a központi választmány által elnökül: Eder János, tagokul: Holczer Adolf és id. Blázsik Márton választattak meg. Az összeírás június 1-én veszi kezdetét.

— **Az aradi ereklye muzeum** Kozma Andort fölkérte, hogy Turinba utazva, kérje ki Kossuthnak ajánló véleményét arra nézve, hogy hol legyen az 1848—49. orsz. ereklye muzeum? Kossuth kijelentette, hogy erre vonatkozó véleményét már kinyilvánította gróf Kreith Bélához intézett ama levelében, a melyben határozottan rosszálja azt, hogy vannak egyesek, a kik csak is a fővárosba illő orsz. ereklye muzeumot vidéki városba akarják létesíteni. És így az 1848—49. dicső szabadság harcunk emlékgyűjteményének palotája Kossuth és az egész ország véleménye szerint a fővárosban kell, hogy létesüljön.

— **Öt nyelvű szótár.** Robicsék Zsigmond budapesti könyvkereskedő kiadásában és Somogyi Ede szerkesztésében igen érdekes és valóban hézagot pótló vállalat indult meg. A vállalat czíme: Öt nyelvű szótár és felöleli a magyar, német, angol, francia és olasz nyelvet. A műben igen fontos és gyakorlati újítást tapasztalunk, a mennyiben mind az öt nyelvnek szókincse egyetlen folytatódó, megszakítatlan ábéczerendben van feldolgozva, a mi lehetségessé tette azt, hogy minden egyes szó valamennyi többi négy nyelvre le van fordítva. Hogy némi fogalmat nyújtsunk a szótár használhatóságáról, csak azt jegyezzük meg, hogy az aránylag szűk tér dacára összesen körülbelül 800.000 szót fog tartalmazni. Az egész mű 32 füzetben fog megjelenni és egy füzet ára 30 kr. Mindazoknak, a kik idegen nyelvekkel foglalkoznak, melegen ajánljuk e közhasznú mű megszerzését.

— **Első magyar selyemszalaggyár Kulán, Bács megyében.** Berkovits Rezső szövőtechnikus, ki elméleti és gyakorlati szaktanulmányait a külföldön végezte, Lukács Béla kereskedelmiügyi m. kir. miniszter ó nagyméltósága támogatása mellett Kulán, hol a finom szövészet iránti hajlam a népben feltehető, és a hol a munkás viszonyok az ősös produkciót lehetővé teszik, selyemszalaggyárat épített és azt gőzerőre a technika legújabb vívmánya szerint selyemfestődével egybekötve berendezte.

IRODALOM.

„Egészségügyi Értesítő.” Hieronymi Károly belügyminiszter a napokban körrendeletileg tudatta a vármegyékkel, hogy f. évi július 1-től „Egészségügyi Értesítő” című közegészségügyi hivatalos lapot fog kiadni.

Fontos szolgálatot van hivatva ezen értesítő teljesíteni nagyon is hátramaradt közegészségügyi adminisztrációk emelésére, melynek egyik nagy hibája volt eddig, hogy az ide vonatkozó intézkedések végrehajtására hivatott orvosok, gyógyszerészek, hatósági közegek az érvényben levő rendeletek ismeretéhez csak nehezen tudtak hozzájárulni; hozzájárult ehhez, hogy a közegészségügyre vonatkozó érvényben levő törvények és rendeletek összegyűjtve maig sincsenek.

Ezen is segíteni akar a miniszter, a mennyiben legközelebb a jelzett törvények és rendeletek gyűjteményét közzé fogja tenni s ennek folytatásaként jelenik meg a fent körülírt értesítő.

Az „Egészségügyi Értesítő” közölni fogja:

1. Az egészségügyre és a közegészségügyi szolgálatra vonatkozólag kiadandó összes rendeleteket, döntvényeket és elvi jelentőségű határozatokat.

2. Gyógyfürdők nyithatására, ásványvizek forgalomba hozatalára, kórházak, gyógyintézetek, hímző nyirk termelő intézetek stb. felállítására adott engedélyeket.

3. A hazában uralkodó járványok statisztikáját.

4. Az állami tébolydák betegforgalmát.

5. A gyógyszerárak felállítására, adományozására és átruházására vonatkozó határozatokat.

6. Összetett gyógyszerek árulásának engedélyezésére és titkos szerek eltiltására vonatkozó rendeleteket.

7. Az országos közegészségügyi és igazságügyi orvosi tanácsnak elvi jelentőségű véleményeit.

8. Az állam egészségügyi intézeteinek állására, valamint a törvényhatóságok és a községek által beküldendő orvosi állásokra és gyógyszerárakra vonatkozó pályázati hirdetményeket.

9. Egészségügyi kinevezéseket, megválasztásokat, kintintéseket, fegyelmi büntetéseket, azok indokolásával s egyéb hivatalos egészségügyi személyes híreket.

10. Végre mindazt, minek közhírré tétele a közegészségügy érdekében kívánatosnak látszik.

Az „Egészségügyi Értesítő” kiadása által elérhető lesz, hogy egyrészt a hivatalos egészségügyi személyzet közvetlenül fog értesülni a szolgálatára vonatkozó minden intézkedésről, a minek ismertetése a személyzet nagy részének annál inkább lesz szüksége, minthogy a még folyó évben életbe léptetendő orvosi tisztvi vizsgálatnak ez is egyik tárgya leend.

Az „Egészségügyi Értesítő” havonta kétszer és pedig minden hónap 1-én és 15-én fog megjelenni s csak előfizetés útján lesz kapható. Ara évenként 2 frt.

Magán megrendelők az előfizetési pénzeket az alispáni vagy polgármesteri hivatalhoz, esetleg a belügyminiszterium segédhivatalának főigazgatójához küldhetik be. Minthogy ezen „Egészségügyi Értesítő” csak az előfizetők számára megfelelő mennyiségben fog kiadatni s az előfizetésre jelentkezők névszerinti jegyzékébe f. hó végéig az alispáni hivatal által a belügyminiszteriumhoz felterjesztendő, ajánlatos az előfizetési pénzek mielőbbi beküldése a jelzett helyek valamelyikére.

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből, melyet Beöthy Zsolt egyetemi tanár szerkeszt, megjelent az 5-ik füzet, az előbbiekhez hasonló gazdag tartalommal. Ebben Simonyi Zs. folytatja a Kódexek, mint nyelvemlékek vizsgálatát és Marczali Henrik közép-

kori latin krónikáink értékét fejtegeti. E két cikkel be van fejezve a mohácsi vészig terjedő korszak, melyben irodalmunk és közművelődésünk egész köre olyan alaposággal, annyi becses részlettel s oly gazdag illusztrációkkal van bemutatva, a hogyan eddig egyetlen irodalomtörténeti munkában sem volt s nem is lehetett. Ugyan e füzetben megkezdődik a XVI. század irodalmi viszonyainak ismertetése. Az első cikkben Kordos Albert sáttékintést a protestáns korról (1526—1606) a 2-ikban Hellebrant Árpád: A könyvnyomtatás kezdete Magyarországon e. alatt az ősnyomtatványokról s az első nyomdáról és könyvtárakról fennmaradt adatokat semmi érdekese képpé; a 3-ikban ismét Kordos a Vallásos irodalom e. fejezetben az első nyomtatott bibliafordítókról értekezik. A szöveget 16 kisebb-nagyobb illusztráció díszíti; kódszavutatónyok (magyarozattal), arezképek, a legrészibb magyar nyomtatványok, végül első magyar disztichonok Sylvester Ujtestamentumának bevezetéséből, mely lap mint nyomdai termék is érdekes. Külön mellékletül: a Müncheni kódex egy lapja (magyarozattal) és Temesvári Pelbart Pomériumának czimlapja van a füzethez adva. A minden tekintetben nagybecsű irodalmi vállalat két hetes füzetekben jelenik meg s minden hazai könyvkereskedés vagy a kiadótársulat útján füzetenként vagy előfizetés útján beszerezhető. Minden egyes füzet ára 40 kr.

Jókai Mór regényei képes kiadásban is szépen haladnak előre. Most jelent meg e vállalat 6. füzeté egy színes aquarellképpel és szép szöveg képekkel. — Ara füzetenként 40 krajczár.

Nyilttér.*)

ÜGYNÖK

alkalmazást nyerhet előnyös feltételek mellett első rangú hazai gépgyárnál.

Ajánlatok: **Első magyar gépgyár részvény-társulat** Budapest.

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a szerk.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul	d. e.	—	—	9 20
Gátérre érkezik	—	—	—	9 57
Félegyházára	—	—	—	10 21
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	12 19
Szegedre érkezik	—	—	—	1 47
Budapestre ind. (gy. v.)	—	—	—	11 06
Budapestre érkezik	d. u.	—	—	1 25
Csongrádról ind.	d. u.	—	—	3 00
Gátérre érkezik	—	—	—	3 37
Félegyházára	—	—	—	4 01
Szegedre ind. (gy. v.)	—	—	—	4 44
Szegedre érkezik	—	—	—	5 45
Szegedre ind. (sz. v.)	—	—	—	8 02
Szegedre érkezik	—	—	—	9 35
Budapestre ind. (sz. v.)	—	—	—	4 55
Budapestre érkezik	—	—	—	8 50
Budapestről ind. (sz. v.) d. e.	—	—	—	8 30
Félegyházára érkezik	—	—	—	12 11
Csongrádra ind.	d. u.	—	—	12 25
Gátérre érkezik	—	—	—	12 53
Csongrádra	—	—	—	1 25
Szegedről ind. (gy. v.)	—	—	—	10 01
Félegyházára érkezik	—	—	—	11 04
Csongrádra ind.	—	—	—	12 25
Csongrádra érkezik	—	—	—	1 25
Budapestről ind. (gy. v.)	—	—	—	2 20
Félegyházára érkezik	—	—	—	4 43
Csongrádra ind.	—	—	—	5 10
Gátérre érkezik	—	—	—	5 38
Csongrádra	—	—	—	6 10
Szegedről ind. sz. v.	—	—	—	3 05
Félegyházára érkezik	—	—	—	4 39
Csongrádra ind.	—	—	—	5 10
Gátérre érkezik	—	—	—	5 38
Csongrádra érkezik	—	—	—	6 10

Felelős szerkesztő: EDER JÁNOS.

Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.